

Změna Vízového informačního systému

Informační podklad k návrhu nařízení, kterým se mění nařízení (ES) č. 767/2008, nařízení (ES) č. 810/2009, nařízení (EU) 2017/2226, nařízení (EU) 2016/399, nařízení XX/2018 [nařízení o interoperabilitě] a rozhodnutí 2004/512/ES a ruší rozhodnutí Rady 2008/633/SVV

Podklad k dokumentu Rady č. 8853/18
září 2018
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 3
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Změna Vízového informačního systému Zpracovala: Sochorová, E. Číslo: Podklad k dokumentu č. 8853/18 Datum: září 2018	Typ řady: interní První vydání řady: říjen 2004 Frekvence vydání řady: nepravidelná Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova: Interoperabilita informačních systémů EU; vízum; migrace	Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 767/2008, nařízení (ES) č. 810/2009, nařízení (EU) 2017/2226, nařízení (EU) 2016/399, nařízení XX/2018 [nařízení o interoperabilitě] a rozhodnutí 2004/512/ES a ruší rozhodnutí Rady 2008/633/SVV
KOM(2018) 302 v konečném znění, kód Rady 8853/18
Interinstitucionální spis 2018/0152/COD

- **Právní základ:**
Článek 16 odst. 2, 88 odst. 2, 79 odst. 2, 87 odst. 2, 77 odst. 2, 78 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**
17. 5. 2018
- **Procedura:**
Řádný legislativní postup.
- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**
Datované dnem 8. června 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 14. června 2018 prostřednictvím systému ISAP.
- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**
Návrh je v souladu s principem subsidiarity.
- **Odůvodnění a předmět:**
Evropská komise předkládá návrh, jímž se novelizuje *nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 ze dne 9. července 2008 o Vízovém informačním systému (VIS) a o výměně údajů o krátkodobých vízech mezi členskými státy (nařízení o VIS)*. Vízový informační systém slouží vnitrostátním orgánům k získávání informací o státních příslušnících třetích zemí, kteří pro vstup do EU musí být držiteli víza. V souvislosti se snahou přizpůsobit společnou vízovou politiku a schengenský prostor novým výzvám, zejména bezpečnostním rizikům a riziku nelegální migrace, Komise již předložila návrh, kterým se mění vízový kodex, a také návrh týkající se interoperability informačních systémů EU. Předkládaný návrh tedy navazuje na tuto iniciativu a zohledňuje nedostatky vyplývající ze závěrů hodnocení stávajícího VIS. Jeho hlavním cílem je usnadnění řízení o žádostech o vízum, posílení kontroly na hraničních přechodech na vnějších hranicích a na území členských států a zvýšení vnitřní bezpečnosti schengenského prostoru.
- **Obsah a dopad:**
Do současného VIS se vkládají:
 - i) údaje o žadateli o krátkodobé vízum a žádostech o víza a o vízech udělených, neudělených, prohlášených za neplatná od počátku, zrušených nebo s prodlouženou platností;
 - ii) snímek obličeje;
 - iii) otisky prstů;

- iv) odkazy na předchozí žádosti o vízum a na soubory žádostí společně cestujících osob.

Komise v tomto návrhu představuje tato nová opatření:

Zahrnutí údajů o dlouhodobých vízech a povoleních k pobytu do VIS

V současnosti nejsou na úrovni EU shromažďovány údaje o státních příslušnících třetích zemí, kteří v Unii pobývají po dobu delší než 90 dnů během jakéhokoliv období 180 dnů. S cílem zaplnit tuto mezeru Komise navrhuje rozšířit VIS o údaje o držitelích dlouhodobých víz a povolení k pobytu. Tyto údaje by měly být umístěny do ústředního systému VIS, k němuž by měly mít přístup příslušné orgány členských států, což umožní kontrolu těchto dokumentů a jejich držitelů na hraničních přechodech a na území členských států a také při podání žádosti o prodloužení víza. Návrh se nevztahuje na držitele pobytových karet státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU s právem na volný pohyb¹.

Zlepšení kontrol při podání žádosti o vízum

Po zavedení Evropského informačního portálu na základě návrhu, který zavádí interoperabilitu informačních systémů EU, by mělo být možné, aby orgány, které posuzují žádost o vízum, srovnávaly údaje nejen v Schengenském informačním systému, ale také v ostatních systémech jako je EURODAC, EES, ETIAS, údaje Europolu, databáze Interpolu SLTD a TDAWN a ECRIS-TNC². Každá žádost by tedy měla být automaticky prověřena a vyhodnocena v těchto systémech.

Řešení nedostatků při vyřizování krátkodobých víz:

- zahrnutí digitální kopie cestovního dokladu do VIS

Za účelem zefektivnění řízení o navrácení by při podání žádosti o vízum měla být do VIS ukládána kopie stránky s biografickými údaji z cestovního dokladu žadatele.

- snížení věkové hranice pro snímání otisků prstů z 12 let na 6 let věku

Snížení věkové hranice pro snímání otisků prstů u dětí má umožnit ověření identity dítěte při žádostech o vízum a kontrolách na vnějších hranicích. Tím má být zabráněno podvodnému zneužívání totožnosti a zvýšena účinnost kontrol na hraničních přechodech na vnějších hranicích. Toto opatření by mělo také přispět k prevenci a boji proti obchodování s dětmi a v případech jejich pohřešování.

Integrovaní nových funkcí VIS

Pro účinnější výměnu informací mezi ústředním systémem VIS a vnitrostátními systémy je do VIS začleněn mechanismus VISmail pro konzultace. Zároveň jsou zavedeny funkce pro kontrolu kvality údajů, kdy systém odmítne zahájit žádost o předchozí konzultaci bez řádně vyplněných informací, a také funkce, která umožní případy, kdy nemohou být odebrány otisky prstů, ať z právních či

¹ V dubnu 2018 byl předložen návrh, který posiluje zabezpečení těchto karet. Návrh ukládá členským státům povinnost užití stejného vzoru při vydávání pobytových karet rodinným příslušníkům občanů EU ze zemí mimo EU jako pro povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, tj. jednotného vzoru pro povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí dle nařízení Rady č. 1030/2002.

² Existující systémy – **Schengenský informační systém (SIS)** se záznamy o osobách – odepření vstupu nebo pobytu, evropský zatýkácí rozkaz, pohřešování a další – a o věcech – ztracené, odcizené nebo neplatné doklady totožnosti; **systém Eurodac** s údaji o otiscích prstů státních příslušníků třetích zemí; **Vízový informační systém (VIS)** s údaji o krátkodobých vízech; databáze odcizených a ztracených cestovních dokladů Interpolu (**SLTD**); a databáze cestovních dokladů s údaji uvedenými v oběžnicích (**TDAWN**), kterou spravuje Interpol. Budoucí **systém vstupu/výstupu (EES)** – nahrazuje ruční razítkování cestovních pasů.

Navržené systémy – **evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS)** – sběr a ověření údajů o občanech třetích zemí s bezvízovým stykem před cestou do EU a **Evropský informační systém rejstříků trestů pro státní příslušníky třetích zemí (systém ECRIS-TCN)** – údaje o předchozím odsouzení státních příslušníků třetích zemí v EU.

fyzických důvodů. Dále by také mělo být umožněno zavedení alternativních norem pro shromažďování biometrických údajů jako např. přímé shromažďování fotografií (např. zobrazení obličeje pořízeného naživo).

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR návrh Komise vítá a podporuje opatření s cílem přizpůsobit vízovou politiku současným bezpečnostním a migračním výzvám, zejména snížení věkové hranice pro snímání otisků prstů, ukládání kopie části cestovního dokladu žadatele o vízum, využití interoperability informačních systémů EU a zřízení centrálního úložiště pro údaje o dlouhodobých vízech a povoleních k pobytu. Pozice vlády je zdrženlivá k propojení systému VIS a systému ECRIS-TCN, který obsahuje informace o odsouzeních státních příslušníků třetích zemí, z důvodu zákazu dvojího trestání. ČR také bude iniciovat jednání o možnosti zahrnutí pobytových karet státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, do centrálního úložiště.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Nařízení je přímo použitelný právní předpis, nicméně lze očekávat, že bude třeba přizpůsobit národní právní předpisy změnám podle výsledného znění nařízení. Dopad na státní rozpočet se odhaduje na 120 mil. Kč v důsledku potřeby upravit národní systémy.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

V Evropském parlamentu byl dokument přidělen Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a nyní se očekává stanovisko výboru. V Radě byla zahájena jednání o návrhu v rámci pracovní skupiny pro víza a dále bude projednáván ve formaci Rady pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) – část vnitřní věci.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 5. 9. 2018 a usnesením č. 135 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **vítá** návrh nařízení, které má za cíl zlepšit výměnu informací, zajistit interoperabilitu informačních systémů EU a přizpůsobit vízovou politiku současným bezpečnostním a migračním výzvám;
2. **podporuje** stanovisko vlády ČR k tomuto dokumentu ze dne 8. června 2018;
3. **podporuje změny**, které povedou k rychlejší identifikaci žadatelů o víza a lepší kontrolu žadatelů o víza pomocí propojení VIS zejména se systémy SIS, EURODAC, EES, ETIAS, údaji Europolu a databázemi Interpolu;
4. **podporuje** vládu ČR v iniciování jednání o možnosti zahrnutí pobytových karet státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou rodinnými příslušníky občanů EU, do centrálního úložiště.